

– здійснення оперативного обслуговування системи Національної поліції України з метою своєчасного отримання даних про факти кримінальних, корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень, що готуються або вчинені поліцейськими, необхідних для виконання завдань ДВБ щодо формування та забезпечення реалізації заходів з питань внутрішньої безпеки в Національній поліції України, а також організації і здійснення заходів захисту поліцейських, державних службовців та інших працівників поліції від перешкоджання їм у виконанні службових обов'язків;

– виконання письмових доручень слідчого, прокурора щодо здійснення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні, а також з питань здійснення оперативно-розшукової діяльності за напрямками роботи ДВБ;

– забезпечення у межах компетенції взаємодії та обміну інформацією з органами поліції, іншими правоохоронними органами, органами державної влади з питань попередження та виявлення кримінальних, корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень серед поліцейських, державних службовців та інших працівників поліції [1].

Список бібліографічних посилань

1. Департамент внутрішньої безпеки Національної поліції України // Національна поліція України : офіц. сайт. URL: http://old.npu.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/printable_article/1820018 (дата звернення: 19.10.2017).

Одержано 22.10.2018

УДК 343.326: 343.851

Марина Олександрівна ВОЛОШИНА,

здобувач Харківського національного університету внутрішніх справ

НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЮ ЗА ТЕЛЕФОННИМИ РОЗМОВАМИ ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Ефективність здійснення контролю за телефонними розмовами обумовлюється не тільки поєднанням правових, організаційно-тактичних прийомів і способів його проведення, а й використанням отриманих результатів у процесуальній діяльності для розслідування злочину. Адже отримання й використання інформації, яка передається транспортними телекомунікаційними мережами, шляхом застосування технічних засобів – це необхідний та ефективний спосіб отримання інформації, яка направлена на боротьбу зі злочинністю.

Законодавець у ч. 1 ст. 263 КПК України передбачив, що шляхом проведення зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж існує можливість негласного отримання інформації у вигляді знаків, сигналів, письмового тексту, зображень, звуків, повідомлень будь-якого виду, яка передається засобами телекомунікацій (електрозв'язку) [1].

Під час зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, як різновиду негласних слідчих (розшукових) дій уповноважені підрозділи Національної поліції, використовуючи відповідні технічні засоби, здійснюють спостереження, відбір та фіксацію змісту інформації, яка передається особами один одному, а також одержання, перетворення і фіксацію різних видів сигналів, письмового тексту, зображень, звуків, що передаються каналами зв'язку. У результаті таких дій отримується інформація, яка має оперативно-процесуальне значення, вказує на ознаки кримінального правопорушення у діях підозрюваного, а також інформація, щодо протиправної діяльності окремих осіб.

Підрозділи Національної поліції здійснюючи контроль за телефонними розмовами, використовуючи технічні засоби встановлюють: факт передачі інформації з фіксацією змісту відомостей, що передаються, установленням особи, якій ця інформація надходить, кінцевого обладнання тощо; відомості про початок, кінець, тривалість і зміст з'єднання розмовників; зміст електронної пошти або SMS, MMS повідомлень; зміст телефонних розмов тощо.

Результати контролю за телефонними розмовами, який здійснюють підрозділи Національної поліції, щодо їх цільового використання можливо розділити на дві групи:

1. Відомості інформаційного характеру, що свідчать про можливі джерела фактичних даних (наприклад, зв'язки підозрюваного, можливість існування співучасників,

встановлення місця зберігання предметів і документів, які мають доказове значення для досудового розслідування та ін.) та впливають на вибір організаційних-тактичних прийомів здійснення процесуальних дій (обшук, впізнання, одночасний допит двох чи більше осіб, застосування заходів забезпечення кримінального провадження).

2. Відомості, які мають безпосереднє доказове значення, тобто фактичні дані, які вказують на ознаки протиправних дій.

Інформація, що отримується у результаті таких дій, у режимі реального часу, фіксується на магнітних (цифрових) носіях інформації у форматі, який придатний для відтворення слідчим, прокурором або судом з метою проведення інших процесуальних дій. Фонограма – це матеріальний носій інформації, на якому міститься звукова інформація, щодо обставин, які мають значення для кримінального провадження.

Згідно з ч. 1 та 2 ст. 252 КПК України фіксація перебігу і результатів зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж має відповідати загальним правилам фіксації кримінального провадження, передбаченим чинним КПК України [1]. За результатами проведення контролю за телефонними розмовами складається протокол, до якого долучаються додатки (фонограма). З цієї законодавчої вимоги залишається не зрозумілим, хто наділений обов'язком складати протокол: підрозділи Національної поліції чи слідчий, який ініціював таке прослуховування? З цього приводу, зазначимо, що у п. 4.1. Інструкції вказано, що протокол про хід і результати проведеної негласної слідчої (розшукової) дії (або її етапів) складається слідчим, якщо негласна слідча (розшукова) дія проводиться за його безпосередньої участі, в інших випадках – уповноваженим працівником оперативного підрозділу і повинен відповідати загальним правилам фіксації кримінального провадження [2].

Тому, беручи до уваги наведене, пропонуємо встановити суб'єктний склад осіб, що наділені обов'язком складання протоколу щодо інформації, яка отримується у результаті контролю за телефонними розмовами, шляхом заміни у другому реченні ч. 1 ст. 252 КПК України слів «складається протокол» словами «слідчим складається протокол, якщо негласна слідча (розшукова) дія проводиться за його безпосередньої участі, в інших випадках – уповноваженим працівником оперативного підрозділу».

Підсумовуючи викладене, варто зазначити, що результати контролю за телефонними розмовами підрозділами Національної поліції – це ефективний засіб кримінального процесуального доказування, який водночас, з урахуванням практики його застосування, потребує постійного удосконалення.

Список бібліографічних посилань

1. Кримінальний процесуальний кодекс України : закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 19.10.2018).

Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні : наказ Ген. прокуратури України, МВС України, Служби безпеки України, Адміністрації прикордон. служби України, М-ва фінансів України, М-ва юстиції України від 16.11.2012. № 114/1042/516/1199/936/1687/5 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12> (дата звернення: 19.10.2018).

Одержано 01.11.2018

УДК 343.28/29

Володимир Сергійович ВОРОНА,

кандидат юридичних наук,

головний спеціаліст сектору з питань запобігання і виявлення корупції

Головного територіального управління юстиції у Харківській області

ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРИЗНАЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПОКАРАННЯ ЗА ЧАСІВ КИЇВСЬКОЇ РУСІ

Призначення покарання як акт застосування кари до злочинців у всі часи розвитку людства привертало увагу науковців. Кримінальне право Київської Русі мало свої особливості. Історичні джерела кримінального права дають змогу пересвідчитись в тому, що